

CUID 5

RIALÁIL FAISNÉISE AR AN BPRÓISEAS TOGHCHÁIN AR LÍNE MAIDIR LE FAISNÉIS TOGHCHÁIN AGUS IOMPAR IONRAMHÁILTE NÓ NEAMHDHLISTEANACH

Caibidil 1:

Réamhráiteach

Sainmhínte (Cuid 5)

144. Sa Chuid seo—

forléireofar “oifigeach údaraithe” de réir *alt 128*;

ciallaíonn “bota” cuntas uathoibrithe ar líne, clár bogearraí nó próiseas nach bhfuil gníomhaíochtaí nó poist uile an chuntais, an chláir nó an phróisis go léir, nó cuid mhór, mar thoradh ar dhuine;

ciallaíonn ‘domhainbhrionnú’ ábhar fuaimne, íomhá nó físe ionramhailte nó sintéiseach a dhealródh, go bréagach, a bheith barántúil nó fírinneach, agus ina léirítear daoine a ndearraíonn sé go bhfuil siad ag rá nó ag déanamh rudaí nach ndúirt siad nó nach ndearna siad, agus a tháirgtear trí úsáid a bhaint as teicnící intleachta saorga, lena n-áirítear meaisínfhoghlaim agus domhainfhoghlaim;

ciallaíonn ‘an Rialachán maidir le Seirbhísí Digiteacha’ Rialachán (AE) 2022/2065¹ ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Deireadh Fómhair 2022 maidir le margadh aonair do sheirbhísí digiteacha agus lena leasaítear Treoir 2000/31/CE;

ciallaíonn ‘bréagaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin’ faisnéis bhréagach nó mhíthreorach maidir leis an bpróiseas toghcháin ar líne a scaiptear chun dallamullóg a chur ar dhaoine nó chun gnóthachan eacnamaíoch nó polaitiúil a bhaint amach agus a d’fhéadfadh dochar a dhéanamh don phobal;

ciallaíonn “tréimhse feachtais toghcháin”:

- (a) cibé tréimhse (lena n-áirítear tréimhse thoghcháin) a fhorordóidh an Coimisiún, le hordú, ó am go ham agus i ndáil le haon toghchán nó reifreann, dar tosach dáta roimh thoghchán nó reifreann atá le tarlú agus dar críoch an lá vótaíochta an tráth a chríochnófar na vótaíochtaí, ar dátaí iad a leagfar amach i bhfógra a fhoilseoidh an Coimisiún, ar cibé modh is cú leis, 7 lá ar a laghad roimh an dáta is luaithe,

¹ IO L277, 27.10.2022, lch.1

(b) an tréimhse dar tosach trí mhí roimh an dáta is déanaí a gceanglaítear le dlí toghchán a dhéanamh agus dar críoch an tráth a chríochnaíonn an tréimhse toghcháin;

(c) i gcás nach mbeidh feidhm ag míreanna (a) agus (b), tréimhse thoghcháin;

ciallaíonn “tréimhse thoghcháin” an tréimhse ama dar tosach an lá a dhéantar ordú maidir le lá vótaíochta agus dar críoch an lá vótaíochta;

ciallaíonn “iompraíocht ionramháilte nó iompar neamhdhlisteanach” oirbheartaíocht, teicnící agus nósanna imeachta:

(i) is ionann é agus úsáid mheabhlach seirbhísí nó gnéithe ar sheirbhís sholáthraí na seirbhísí idirghabhálacha, lena n-áirítear iompar úsáideora a bhfuil sé mar chuspóir aige rochtain nó tacaíocht phoiblí a mheastar a bheith ann d’fhaisnéis bhréagach nó mhíthreorach faoin bpróiseas toghcháin ar líne a mhéadú go saorga, nó

(ii) gur dócha go gcuirfidh siad scaipeadh nó foilsíú domhainbhrionnuithe chun cinn i measc úsáideoirí sheirbhís an tsoláthraí seirbhísí idirghabhálacha, nó

(iii) mar gheall ar a gcineál agus ar a gcarachtar, ar a gcomhthéacs nó ar aon imthoisc ábhartha eile, go mbaintear an tátal as go bhfuil sé beartaithe go ndéanfar faisnéis bhréagach nó mhíthreorach faoin bpróiseas toghcháin ar líne a scaipeadh nó a fhoilsíú ar sheirbhís sholáthraí na seirbhísí idirghabhálacha, nó

(iv) d’fhéadfadh siad díobháil a dhéanamh don phobal.

ciallaíonn ‘mífhaisnéis faoin bpróiseas toghcháin’ faisnéis bhréagach nó mhíthreorach faoi phróiseas toghcháin ar líne a roinntear gan rún díobhálach cé go bhféadfadh na héifeachtaí a bheith díobhálach fós;

ciallaíonn “faisnéis faoin bpróiseas toghcháin ar líne” ábhar ar líne de chineál fíorasach a bhaineann le toghchán nó reifreann a dhéanamh, lena n-áirítear ach gan a bheith teoranta do chlárú vótálaithe nó iarrthóirí, amanna vótála agus láithreacha vótála, socruithe le haghaidh postvótálaithe, rúndacht na ballóide, comhaireamh na vótaí agus aon ábhar fíorasach eile a bhaineann le toghchán nó reifreann ar leith a dhéanamh nó le toghcháin nó reifrinn i gcoitinne;

tá le “páirtí polaitiúil” an bhrí a shanntar dó le Cuid 2;

ciallaíonn “ordú um lá vótaíochta” ordú arna dhéanamh ag an Aire ag ceapadh lá chun vótaíocht a dhéanamh—

- (a) i gcás toghcháin Dála, a dhéantar faoi alt 96(1) d'Ghníomh 1992,
- (b) ii gcás toghcháin Eorpaigh, a dhéantar faoi alt 10(1) den Ghníomh 1997,
- (c) i gcás toghcháin áitiúil, a dhéantar faoi alt 26(2) d'Ghníomh 2001,
- (d) i gcás toghcháin uachtaráin, a dhéantar faoi alt 6(1)(c) d'Ghníomh 1993,
- (e) i gcás reifrinn, a dhéantar faoi alt 10, 11 nó 12 d'Ghníomh 1994,
- (f) i gcás toghcháin Seanaid, a dhéantar faoi alt 12 d'Ghníomh Toghcháin an tSeanaid (Chomhaltaí Ollscoile) 1937 agus faoi alt 24 d'Ghníomh Toghcháin an tSeanaid (Rolla-Chomhaltaí), 1947;
- (g) i gcás toghcháin méara Luimnigh, go ndéantar é faoi mhír 6 de Chuid 1 a ghabhann le Sceideal 2 a ghabhann leis an Ghníomh Rialtais Áitiúil (Méara Luimnigh) agus le Forálacha Ilghnéitheacha 2024;

ciallaíonn “díobháil phoiblí” aon bhagairt thromchúiseach ar chothroime nó ar shláine toghcháin nó reifrinn;

Comhoibriú idir an Coimisiún agus Coimisiún na Meán

- 144A. (1) Féadfaidh an Coimisiún comhaontú (dá ngairtear “comhaontú comhoibrithe” san alt seo) a dhéanamh le Coimisiún na Meán chun a éascú don Choimisiún a fheidhmeanna faoin gCuid seo a chomhlíonadh.
- (2) Féadfaidh an Coimisiún agus Coimisiún na Meán comhaontú comhoibrithe a athrú.
- (3) Déanfaidh an Coimisiún, laistigh de mhí amháin tar éis an comhaontú (nó an t-athrú air) a dhéanamh, cóip de chomhaontú comhoibrithe (lena n-áirítear aon athrú ar chomhaontú den sórt sin) a bheidh déanta a thabhairt don Aire [agus don Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta].
- (4) Beidh comhaontú comhoibrithe, nó aon athrú arna dhéanamh air, i scríbhinn agus, a luaithe is indéanta tar éis an comhaontú nó an t-athrú a dhéanamh agus a thabhairt don Aire [agus don Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta], féadfaidh an Coimisiún an comhaontú a fhoilsiú ar shuíomh gréasáin arna chothabháil aige.
- (5) Gan dochar d’fho-alt (6), ní léifear aon ní in aon aachtachán mar ní a choisceann forálacha comhaontaithe comhoibrithe ó éifeacht a bheith leo de réir na dtéarmaí arna gcomhaontú idir an Coimisiún agus Coimisiún na Meán.

- (6) Má thugann páirtí amháin faisnéis don pháirtí eile de bhun comhaontaithe comhoibrithe faoi fho-alt (1), beidh feidhm ag forálacha aon achtacháin a bhaineann leis an bpáirtí céadluaite do nochtadh na faisnéise sin maidir leis an dara páirtí a luaitear i leith na faisnéise sin.
- (7) Má mhainníonn an Coimisiún nó Coimisiún na Meán foráil de chomhaontú comhoibrithe a chomhlíonadh, ní chuirfidh sin feidhmiú aon chumhachta ag an gCoimisiún nó ag Coimisiún na Meán ó bhail.

Faisnéis toghcháin ar líne, bréagaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin, mífhaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin agus feidhmeanna iompair ionramhála nó neamhbharántúla

145. (1) Déanfaidh an Coimisiún—

- (a) cothroime agus ionracas toghchán agus reifreann a chosaint de réir na Coda seo,
 - (b) faireachán, imscrúdú agus comhrac a dhéanamh ar scaipeadh bréagaisnéise maidir leis an bpróiseas toghchánach,
 - (c) faireachán a dhéanamh ar iompar cúblála nó neamhdhlisteanach, agus é a imscrúdú, a aithint agus a chomhrac,
 - (d) faireachán a dhéanamh ar threochtaí agus iad a imscrúdú agus a shainaithint—
 - (i) bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin,
 - (ii) mífhaisnéis faoin bpróiseas toghcháin, agus
 - (iii) iompar ionramháilte nó iompar neamhdhlisteanach,
 - (e) feacht an phobail a chur chun cinn maidir le mífhaisnéis faoin bpróiseas toghcháin, maidir le bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin agus maidir le hiompar ionramhálach nó neamhbharántúil agus féadfaidh sé cláir oideachais nó faisnéise a bhunú, a éascú nó a chur chun cinn chun a fheidhmeanna faoin gCuid seo a chomhlíonadh.
- (2) Gan dochar d’alt 16, féadfaidh an Coimisiún aon duine a fhostú chun cabhrú leis a fheidhmeanna faoi fho-alt (1) a chomhlíonadh agus, chun na críche sin, féadfaidh sé aon cheann nó gach ceann de na nithe seo a leanas a dhéanamh:

- (a) Conradh a dhéanamh le haon duine ar cibé téarmaí agus coinníollacha agus ar feadh cibé tréimhse is cuí leis an gCoimisiún;
- (b) cibé táillí (más ann) nó liúntais i leith caiteachas (más ann) a thabhoídh an duine agus a chinnfidh an Coimisiún a íoc as na cistí a bheidh faoina réir aige le haon duine dá dtagraítear i mír (a).

Bunú agus ról an Bhoird Chomhairligh

146. (1) Bunóidh an Coimisiún bord comhairleach faisnéise ar líne maidir leis an bpróiseas toghcháin (ar a dtabharfar ‘an Bord Comhairleach’).
- (2) Déanfaidh an Bord Comhairleach, arna iarraidh sin air agus, más iomchuí, as a stuaim féin, comhairle a chur ar fáil don Choimisiún maidir leis an méid seo a leanas:
- (a) cineál agus éifeacht na bréagaisnéise maidir leis an bpróiseas toghcháin agus mífhaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin, agus
 - (b) Más indéanta, ar an gCoimisiún d’úsáid a chumhachtaí faoin gCuid seo.
- (3) Is é a bheidh ar an mBord Comhairleach seisear ar a mhéid, a bheidh le ceapadh ag an gCoimisiún, agus beidh saineolas ag gach duine acu ar gach duine nó ar aon duine acu seo a leanas—
- (a) próisis toghcháin (lena n-áirítear reifrinn) sa Stát,
 - (b) cothroime agus ionracas a chur chun cinn i dtoghcháin agus i reifrinn, nó
 - (c) úsáid na teicneolaíochta faisnéise agus scaipeadh faisnéise ar líne i gcomhthéacs toghchán agus reifreann.
- (4) Féadfaidh an tAire, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, Seachadadh agus Athchóiriú an Phlean Forbartha Náisiúnta, an luach saothair agus na caiteachais, más ann, is iníochta le comhalta den Bhord Comhairleach faoin alt seo a chinneadh.
- (5) Beidh an luach saothair agus na liúntais i leith caiteachas, más ann, a chinnfear de réir fho-alt (4) iníochta ag an gCoimisiún as cistí a bheidh faoina réir aige le comhalta den Bhord Comhairleach.

Bunú agus ról na comhairle geallsealbhóirí

147. (1) Bunóidh an Coimisiún, ó am go ham, comhairle páirtithe leasmhara chun comhairle agus tuairimí a sholáthar don Choimisiún i gcoitinne agus i ndáil le cóid iompair a ullmhú agus a úsáid faoi Chaibidil 5.

- (2) Beidh an chomhairle páirtithe leasmhara comhdhéanta de 15 dhuine ar a mhéad, a bheidh le ceapadh ag an gCoimisiún, a léireoidh a comhdhéanamh tuairimí chomhaltaí an Oireachtais chomh maith le tuairimí ó na meáin chlóite, na meáin chraolta agus na meáin ar líne.

Caibidil 2:

Oibleagáidí ar ardán ar líne

Oibleagáid ar an ardán ar líne faisnéis a chur ar fáil don Choimisiún

148. (1) Más rud é, le linn tréimhse feachtais toghcháin, gur deimhin le soláthraí seirbhísí idirghabhálacha, tar éis dó eolas nó feasacht iarbhír a fháil, lena n-áirítear trí fhógra a fuarthas tríd an sásra dá dtagraítear in alt 149—

- (a) go bhféadfar a sheirbhísí a úsáid chun críocha bréagaisnéise maidir leis an bpróiseas toghcháin,
- (b) go bhféadfadh mífhaisnéis faoi phróiseas toghcháin a bheith ar a sheirbhísí, nó
- (c) go bhféadfadh iompar cúblála nó neamhbharántúil a bheith ar a sheirbhísí,

déanfaidh soláthraí na seirbhísí idirghabhálacha, gan moill mhíchuí ach faoi réir alt 148A, fógra a thabhairt don Choimisiún faoi bhréagaisnéis den sórt sin maidir leis an bpróiseas toghcháin, faoi mhífhaisnéis faoin bpróiseas toghcháin nó faoi iompar ionramhálach nó neamhbharántúil.

- (2) Gan dochar d'fho-alt (1), a luaithe is féidir tar éis measúnú riosca a fháil arna dhéanamh ag ardán an-mhór ar líne nó ag inneall cuardaigh an-mhór ar líne de bhun Airteagal 34(1) den Rialachán um Sheirbhísí Digiteacha, cuirfidh Coimisiún na Meán cóip den mheasúnú riosca ar aghaidh chuig an gCoimisiún.
- (3) Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar chomhlíonadh cheanglais fho-alt (1) ag soláthraithe seirbhísí idirghabhálacha.

Díolúine ó dhliteanas do sheirbhísí idirghabhálacha

148A. Beidh feidhm ag na díolúintí ó dhliteanas a bhfuil feidhm acu faoi Airteagail 4, 5 agus 6 den Rialachán maidir le Seirbhísí Digiteacha maidir le soláthraithe seirbhísí idirghabhálacha chun críocha na Coda seo.

Faisnéis don Choimisiún

149. I gcás ina measann an Coimisiún go bhfuil bréagaisnéis próisis toghcháin ann maidir le seirbhísí an tsoláthraí seirbhísí idirghabhálacha, cibé acu a eascraíonn an t-amhras

sin as tuarascáil a fuarthas faoi alt 160(2)(a) nó as aon fhoinse eile, féadfaidh an Coimisiún ordú a eisiúint don soláthraí seirbhísí idirghabhálacha sin ina n-éilítear faisnéis shonrach maidir le faighteoir sonrach aonair amháin nó níos mó dá sheirbhísí i gcomhréir le forálacha Airteagal 10 den Rialachán maidir le Seirbhísí Digiteacha.

Caibidil 3:

Cumhachtaí an Choimisiúin

Faireachán agus imscrúdú a dhéanamh ar fhaisnéis toghcháin ar líne

150. (1) Féadfaidh an Coimisiún, chun a fheidhmeanna a chomhlíonadh faoin gCuid seo, faireachán a dhéanamh ar fhaisnéis ar líne faoin bpróiseas toghcháin.
- (2) I gcás ina gcreideann an Coimisiún le réasún go bhféadfadh aon fhaisnéis ar líne faoin bpróiseas toghcháin -
- (a) arb éard a bheidh iontu bréagaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin, nó
- (b) a bhfuil iompar ionramháilte nó iompar neamhdhlisteanach i gceist leo, lena n-áirítear róbait neamhnocht a úsáid,
- féadfaidh an Coimisiún, nó comhalta d'fhoireann an Choimisiúin, oifigeach údaraithe a scrúdú nó a imscrúdú nó oifigeach údaraithe a cheapadh chun aon ní den sórt sin a scrúdú nó a imscrúdú agus tabharfaidh an t-oifigeach údaraithe nó an comhalta foirne tuarascáil don Choimisiún tar éis a imscrúdaithe.
- (3) Féadfaidh an Coimisiún, nó comhalta d'fhoireann an Choimisiúin, cibé fiosrúcháin a dhéanamh is cuí leis nó a ordú d'oifigeach údaraithe cibé fiosrúcháin a dhéanamh, agus féadfaidh an Coimisiún, comhalta d'fhoireann an Choimisiúin nó oifigeach údaraithe, a cheangal ar aon duine aon fhaisnéis, doiciméad nó rud a bheidh i seilbh an duine sin nó ar fáil aige nó aici agus a éileoidh an Coimisiún, comhalta d'fhoireann an Choimisiúin nó oifigeach údaraithe chun críocha imscrúdaithe a thabhairt gan mhoill.
- (4) Maidir le cumhachtaí oifigigh údaraithe a thugtar dó nó di le halt 137(1) go (9) nó faoi, beidh feidhm acu, ar an modh céanna agus fara gach modhnú is gá, maidir le hoifigeach údaraithe arna cheapadh nó arna ceapadh faoi fho-alt (2) nó maidir leis an gCoimisiún, nó maidir le comhalta d'fhoireann an Choimisiúin.
- (5) Beidh feidhm ag na nósanna imeachta atá leagtha amach in alt 130(3) go (6), fairis na modhnuithe go léir is gá, maidir le comhlíonadh feidhmeanna faoin gCuid seo, ag oifigeach údaraithe arna cheapadh nó arna ceapadh faoi fho-alt (1) nó ag an gCoimisiún, nó ag comhalta d'fhoireann an Choimisiúin.

- (6) I gcás go dtabharfaidh oifigeach údaraithe nó comhalta d'fhoireann an Choimisiúin tuarascáil don Choimisiún i leith na nithe dá dtagraítear i bhfo-alt (1), breithneoidh an Coimisiún an tuarascáil sin agus aon aighneachtaí nó moltaí a dhéanfaidh an t-oifigeach údaraithe nó an comhalta sin.
- (7) I gcás inar cuí leis an gCoimisiún é, féadfaidh an Coimisiún a iarraidh ar aon duine aon aighneachtaí i scríbhinn a dhéanamh chuig an gCoimisiún laistigh den tréimhse a shonróidh an Coimisiún.
- (8) Tar éis don Choimisiún breithniú a dhéanamh ar an tuarascáil dá dtagraítear i bhfo-alt (6) agus ar aon aighneachtaí dá dtagraítear i bhfo-ailt (6) agus (7), féadfaidh an Coimisiún—
- (a) gan aon ghníomh eile a dhéanamh,
 - (b) más deimhin leis go bhfuil sárú á dhéanamh nó déanta, aon cheann de na cumhachtaí atá ar fáil dó faoi ailt 153 go 157 a fheidhmiú maidir le haon duine a measfaidh an Coimisiún aon fhoráil den Chuid seo a bheith á sárú nó sáráithe aige,
 - (c) tuarascáil faoina imscrúdú i dtaobh an ní a ullmhú agus a fhoilsiú, nó
 - (d) más deimhin léi go bhfuil sárú á dhéanamh nó déanta, aon chion a d'fhéadfadh a bheith déanta de réir alt 169 a ionchúiseamh.

Cumhachtaí an Choimisiúin a tharmligean chuig an bpríomhfheidhmeannach

151. (1) Faoi réir an ailt seo, féadfaidh an Coimisiún, le hordú, feidhmiú cibé ceann dá chumhachtaí faoi alt 153, 154, 155, 156 nó 157 is cuí leis an gCoimisiún a tharmligean chuig an bpríomhfheidhmeannach nó chuig comhalta eile den Choimisiún agus comhlíonfaidh an príomhfheidhmeannach nó comhalta eile den Choimisiún cibé dualgais is iomchuí maidir leis na cumhachtaí a tharmligfear amhlaidh agus gníomhóidh sé chun na críche sin in ionad an Choimisiúin.
- (2) I gcás go ndéanfar tarmligean faoi fho-alt (1)—
- (a) feidhmeoidh an príomhfheidhmeannach nó comhalta eile den Choimisiún an chumhacht tharmligthe faoi stiúradh agus rialú ginearálta an Choimisiúin,
 - (b) déanfaidh an príomhfheidhmeannach nó an comhalta eile den Choimisiún an chumhacht tharmligthe a fheidhmiú de réir cibé teorainneacha (más ann) a shonrófar sa tarmligean maidir leis an tréimhse ina bhfeidhmeoidh sé nó sí an chumhacht sin nó maidir lena mhéid a fheidhmeoidh sé nó sí an chumhacht sin, agus

- (c) aon fhoráil dá dtagraítear i bhfo-alt (1) faoina ndílsítear cumhachtaí don Choimisiún nó faoina rialaítear an modh ina mbeidh aon chumhacht den sórt sin le feidhmiú, beidh éifeacht léi, má bhaineann sí, agus a mhéid a bhaineann sí, leis an gcumhacht tharmligthe, chun críocha an príomhfheidhmeannach nó an comhalta eile d'fhoireann an Choimisiúin d'fheidhmiú na cumhachta, ach an príomhfheidhmeannach nó an comhalta eile d'fhoireann an Choimisiúin a chur in ionad an Choimisiúin agus léifear gach foráil den sórt sin dá réir sin.
- (3) I gcás ina ndéanfar feidhmiú cumhachta a tharmligean faoin alt seo, leanfaidh an chumhacht de bheith dílsithe don Choimisiún ach beidh sí dílsithe amhlaidh i gcomhthráth don phríomhfheidhmeannach nó don chomhalta eile den Choimisiún a mbeidh sí tarmligthe chuige nó chuici ionas go bhféadfaidh an Coimisiún nó an príomhfheidhmeannach nó an comhalta eile den Choimisiún lena mbaineann í a fheidhmiú.
- (4) Féadfaidh an Coimisiún, le hordú, tarmligean a dhéanfar faoin alt seo a leasú nó a chúlghairm.
- (5) Féadfaidh an Coimisiún, aon tráth, aon ábhair nó faisnéis a éireoidh as imscrúdú faoi alt 150, lena n-áirítear aon tuarascáil, a thabhairt don phríomhfheidhmeannach nó don chomhalta eile d'fhoireann an Choimisiúin a mbeidh feidhmiú cumhachta tarmligthe chuige nó chuici faoi fho-alt (1) i gcás ina measfaidh an Coimisiún go bhféadfadh sé gur gá an fhaisnéis chun go bhféadfar na cumhachtaí lena mbaineann a fheidhmiú go cuí.

Cumhachtaí an Choimisiúin a fheidhmiú

152. (1) Ní fheidhmeoidh an Coimisiún a chumhachtaí faoi ailt 153, 154, 155, 156, 157 nó 158 ach amháin i gcás inar deimhin leis an gCoimisiún gurb é leas an phobail déanamh amhlaidh, ag féachaint do na himthosca go léir, lena n-áirítear cearta aon duine a measann an Coimisiún go bhféadfadh feidhmiú na gcumhachtaí sin difear a dhéanamh dó.
- (2) Gan dochar d'fho-alt (1), tabharfaidh an Coimisiún, le linn dó breithniú a dhéanamh i dtaobh feidhmiú a chumhachtaí faoi ailt 153, 154, 155, 156, 157 nó 158, aird chuí ar na nithe seo a leanas:
- (a) an ceart chun tuairimí a nochtadh;
- (b) an ceart chun saoirse comhlachais;
- (c) an ceart chun páirt a ghlacadh i ngnóthaí poiblí;

- (d) an oibleagáid bhunreachtúil atá ar an Stát cothroime agus sláine na dtoghchán agus na reifreann a chosaint agus a chinntiú. agus
 - (e) prionsabal na comhréireachta;
 - (f) an ceart chun saoirse bunaíochta faoi dhlí an Aontais; agus
 - (g) an tsaoirse chun seirbhísí a sholáthar faoi dhlí an Aontais.
- (3) Gan dochar d'fho-ailt (1) agus (2), déanfaidh an Coimisiún, le linn dó breithniú a dhéanamh i dtaobh feidhmiú a chumhachtaí faoi ailt 153, 154, 155, 156, 157 nó 158, aird a thabhairt ar na nithe seo a leanas:
- (a) an gá atá le húsáid eacnamaíoch agus éifeachtúil acmhainní an Choimisiúin a áirithiú;
 - (b) an díobháil phoiblí lena mbaineann, a mhéid a bhaineann sí le sláine agus cothroime fhoriomlán an toghcháin nó an reifrinn;
 - (c) aon treoirlínte arna bhfoilsíú faoi fho-alt (4).
- (4) Déanfaidh an Coimisiún treoirlínte a ullmhú agus a fhoilsíú chun feidhmiú cuí a chumhachtaí faoin gCuid seo ag an gCoimisiún nó ag duine a mbeidh feidhmiú cumhachta tarmligthe chuige nó chuici faoi alt 151 a chur in iúl.
- (5) Féadfar bearta a áireamh i dtreoirlínte faoi fho-alt (4) chun a chinntiú go mbeidh feidhmiú chumhachtaí an Choimisiúin trédhearcach don phobal agus de réir an chleachtais idirnáisiúnta is fearr agus ar mhaithe le leas an phobail.
- (6) I gcás ina n-eiseoidh an Coimisiún fógra nó ordú faoi ailt 153, 154, 155, 156 nó 157, áiritheoidh an Coimisiún go gcomhlíonfaidh an fógra nó an t-ordú na coinníollacha a shonraítear in Airteagal 9(2) den Rialachán um Sheirbhísí Digiteacha.
- (7) Déanfar aon fhógra nó ordú arna eisiúint ag an gCoimisiún faoin gCuid seo a tharchur chuig Coimisiún na Meán, agus áireofar sa tarchur sin aon fhaisnéis a fhaigheann an Coimisiún ón soláthraí seirbhísí idirghabhálacha i gcomhréir le ceanglais Airteagal 9(1) den Rialachán maidir le Seirbhísí Digiteacha.
- (8) D'fhonn amhras a sheachaint, féadfaidh an Coimisiún a chinneadh gur cuí, ag féachaint do na himthosca go léir, níos mó ná fógra nó ordú amháin a eisiúint faoi alt 153, 154, 155, 156 nó 157 i ndáil leis an ábhar nó leis an iompar céanna ar líne.

— fógra baint anuas;

153. (1) I gcás gur deimhin leis an gCoimisiún -

- (a) ón bhfaisnéis atá ar fáil, cibé acu a fhaightear í trína faireachán, nó ar shlí eile, nó a sholáthraíonn aon duine eile nó ar shlí eile, gur bréagaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin í aon fhaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin, agus
- (b) gur gá fógra den sórt sin a eisiúint chun cothroime nó ionracas toghcháin nó reifrinn a chosaint,

féadfaidh an Coimisiún fógra maidir le baint anuas a eisiúint lena gceanglófar ar aon duine nádúrtha nó dlítheanach, lena n-áirítear aon soláthraí seirbhísí idirghabhálacha, an t-ábhar lena mbaineann an fógra maidir le baint anuas a bhaint laistigh de thréimhse shonraithe.

(2) D’ainneoin cheanglais alt 152(6), maidir le fógra faoin alt seo:

- (a) beidh ráiteas ann ón gCoimisiún, i gcomhlíonadh fho-alt (3), i leith na bréagaisnéise maidir leis an bpróiseas toghcháin dá dtagraítear i bhfo-alt (1)(a);
- (b) an duine a bhfuil an fógra dírithe chuige nó chuici a chur ar an eolas go gcuirfidh sé nó sí faoi deara an ráiteas i mír (a) a fhoilsiú ag an suíomh ar líne dá bhforáiltear faoi Airteagal 9(2)(a)(iv) den Rialachán um Sheirbhísí Digiteacha; agus
- (c) an ceart chun achomharc a dhéanamh in aghaidh an fhógra faoi alt 161 a chur in iúl don duine a bhfuil an fógra dírithe chuige nó chuici laistigh de 5 lá ón dáta a eisíodh an fógra.

(3) Maidir leis an ráiteas dá dtagraítear i bhfo-alt (2)(a)—

- (a) luafar ann gur ráiteas é a cheanglaítear a fhoilsiú de bhun fógra maidir le baint anuas arna eisiúint ag an gCoimisiún, ar ráiteas é faoina n-éilíonn an Coimisiún, de bhun an ailt seo, ábhar áirithe atá infheicthe ag suíomh beacht ar líne a bhaint anuas,
- (b) a chur in iúl go ndearnadh an ghníomhaíocht sin toisc gurbh ionann an t-ábhar a foilsíodh roimhe sin ar an láthair agus bréagaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin,
- (c) beidh achoimre ann ar an ráiteas ar chúiseanna, dá bhforáiltear faoi Airteagal 9(2)(a)(ii) den Rialachán maidir le Seirbhísí Digiteacha, le

haghaidh thuairim an Choimisiúin gur ghá a cheangal go mbainfí an fhaisnéis chun cothroime nó sláine an toghcháin nó an reifrinn a chosaint, de réir mar a bheidh, agus

- (d) luafar ann go bhféadfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach a ndéanann an fógra difear dó nó di go díreach achomharc a dhéanamh in aghaidh an fhógra faoi alt 161 laistigh de 5 lá ón dáta a eisíodh an fógra.

—fógra ceartúcháin;

154. (1) I gcás gur deimhin leis an gCoimisiún -

- (a) ón bhfaisnéis atá ar fáil, cibé acu a fhaightear í trína faireachán, nó ar shlí eile, nó a sholáthraíonn aon duine eile nó ar shlí eile, gur bréagaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin í aon fhaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin, agus
- (b) gur gá fógra den sórt sin a eisiúint chun cothroime nó ionracas toghcháin nó reifrinn a chosaint,

féadfaidh an Coimisiún fógra ceartúcháin a eisiúint á cheangal ar aon duine nádúrtha nó dlítheanach a bhfuil sé dírithe air, lena n-áirítear aon soláthraí seirbhísí idirghabhálacha, ráiteas ón gCoimisiún faoin alt seo a chur in iúl do gach duine a fhaigheann rochtain ar an tseirbhís nó ar an ardán ar líne.

(2) D’ainneoin cheanglais alt 152(6), maidir le fógra faoin alt seo:

- (a) beidh ráiteas ann ón gCoimisiún, i gcomhlíonadh fho-alt (3), i leith na bréagaisnéise maidir leis an bpróiseas toghcháin dá dtagraítear i bhfo-alt (1)(a);
- (b) an duine a bhfuil an fógra dírithe chuige nó chuici a chur ar an eolas go gcuirfidh sé nó sí faoi deara an ráiteas i mír (a) a fhoilsiú ag an suíomh ar líne dá bhforáiltear faoi Airteagal 9(2)(a)(iv) den Rialachán um Sheirbhísí Digiteacha; agus
- (c) an ceart chun achomharc a dhéanamh in aghaidh an fhógra faoi alt 161 a chur in iúl don duine a bhfuil an fógra dírithe chuige nó chuici laistigh de 5 lá ón dáta a eisíodh an fógra.

(3) Maidir leis an ráiteas dá dtagraítear i bhfo-alt (2)(a)—

- (a) luafar ann gur ráiteas é a cheanglaítear a fhoilsiú de bhun fógra ceartúcháin arna eisiúint ag an gCoimisiún faoina n-éilíonn an Coimisiún,

de bhun an ailt seo, ábhar áirithe atá infheicthe ag suíomh beacht ar líne a cheartú,

- (b) a chur in iúl go ndearnadh an ghníomhaíocht sin toisc gurbh ionann an t-ábhar ar an suíomh ar líne agus bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin,
 - (c) beidh achoimre ann ar an ráiteas ar chúiseanna, dá bhforáiltear faoi Airteagal 9(2)(a)(ii) den Rialachán um Sheirbhísí Digiteacha, le haghaidh thuairim an Choimisiúin gurbh iomchuí fógra ceartúcháin a eisiúint sna himthosca uile chun cothroime nó sláine an toghcháin nó an reifrinn a chosaint, de réir mar a bheidh,
 - (d) luafar ann go bhféadfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach a ndéanann an fógra difear dó nó di go díreach achomharc a dhéanamh in aghaidh an fhógra faoi alt 161 laistigh de 5 lá ón dáta a eisíodh an fógra.
- (4) Féadfaidh aon cheann nó gach ceann de na nithe seo a leanas a bheith sa ráiteas dá dtagraítear i bhfo-alt (2)(a):
- (a) ráiteas ina leagtar amach na bealaí ina raibh an t-ábhar bréagach nó míthreorach;
 - (b) ráiteas cruinn faisnéise; agus
 - (c) cibé faisnéis bhreise nó ráiteas breise a mheasfaidh an Coimisiún is cuí ag féachaint do na himthosca go léir.

— **ordú lipéadaithe;**

155. (1) I gcás gur deimhin leis an gCoimisiún -

- (a) ón bhfaisnéis atá ar fáil, cibé acu a fhaightear í trína faireachán, nó ar shlí eile, nó a sholáthraíonn aon duine eile nó ar shlí eile, gur bréagaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin í aon fhaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin, agus
- (b) gur gá ordú den sórt sin a eisiúint chun cothroime nó ionracas toghcháin nó reifrinn a chosaint,

féadfaidh an Coimisiún, go dtí go ndéanfaidh an Coimisiún tuilleadh imscrúdaithe, ordú lipéadaithe a eisiúint lena gceanglófar ar sholáthraí na seirbhísí idirghabhálacha a lua go bhfuil imscrúdú á dhéanamh faoi láthair ag an gCoimisiún ar ábhar an ábhair de bhun na Coda seo chun a chinneadh an bréagaisnéis ón bpróiseas toghcháin é nó nach ea.

- (2) D'ainneoin cheanglais alt 152(6), maidir le hordú faoin alt seo:
- (a) beidh ráiteas ann ón gCoimisiún, i gcomhlíonadh fho-alt (3), i leith na bréagaisnéise maidir leis an bpróiseas toghcháin dá dtagraítear i bhfo-alt (1)(a);
 - (b) an duine a bhfuil an t-ordú dírithe chuige nó chuici a chur ar an eolas go gcuirfidh sé nó sí faoi deara an ráiteas i mír (a) a fhoilsiú ag an suíomh ar líne dá bhforáiltear faoi Airteagal 9(2)(a)(iv) den Rialachán um Sheirbhísí Digiteacha; agus
 - (c) an ceart chun achomharc a dhéanamh in aghaidh an ordaithe faoi alt 161 a chur in iúl don duine a bhfuil an fógra dírithe chuige nó chuici laistigh de 5 lá ón dáta a eisíodh an t-ordú..
- (3) Maidir leis an ráiteas dá dtagraítear i bhfo-alt (2)(a):
- (a) a dhaingniú gur ráiteas é a cheanglaítear a fhoilsiú de bhun ordú lipéadaithe arna eisiúint ag an gCoimisiún faoin alt seo, i gcás ina bhfuil an Coimisiún den tuairim go bhféadfadh bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin a bheith sa ráiteas ábhair;
 - (b) a chur in iúl nach cinneadh é eisiúint an ordaithe gur bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin é an t-inneachar;
 - (c) beidh achoimre ann ar an ráiteas ar chúiseanna, dá bhforáiltear faoi Airteagal 9(2)(a)(ii) den Rialachán um Sheirbhísí Digiteacha, le haghaidh thuairim an Choimisiúin go bhfuil ceanglais fho-alt (1) á gcomhlíonadh;
 - (d) a chur in iúl go ndéanfar cinneadh i dtaobh an bréagaisnéis maidir leis an bpróiseas toghcháin é an t-inneachar go dtí go ndéanfar tuilleadh imscrúdaithe; agus
 - (e) luafar ann gur féidir le haon duine nádúrtha nó dlítheanach a ndéanann an t-ordú difear díreach dó nó di achomharc a dhéanamh in aghaidh an ordaithe faoi alt 161 laistigh de 5 lá.
- (4) Féadfaidh cibé faisnéis nó ráiteas breise a mheasfaidh an Coimisiún is iomchuí ag féachaint do na himthosca go léir a bheith san ordú freisin.
- (5) Déanfaidh an Coimisiún an cinneadh dá dtagraítear i bhfo-alt (3)(d) agus, a luaithe is indéanta le réasún—

- (a) ordachán a thabhairt don duine ar díríodh an t-ordú um lipéadú chuige á chur in iúl don duine sin gur cúlghaireadh an t-ordú um lipéadú;
 - (b) i gcás gurb é an cinneadh gur bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin an t-inneachar, féadfaidh sé, de réir mar is cuí leis, aon cheann dá chumhachtaí faoi alt 153, 154 nó 156 a fheidhmiú.
- (6) I gcás ina dtabharfaidh an Coimisiún ordachán dá dtagraítear i bhfo-alt (5)(a), déanfar an ráiteas dá dtagraítear i bhfo-alt (2)(a) a bhaint anuas.

Ordú blocála rochtana

156. (1) I gcás ina mbeidh an Coimisiún sásta leis an bhfaisnéis atá ar fáil -

- (a) cibé acu a fhaightear nó nach bhfaightear é trí fhaireachán a dhéanamh ar fhaisnéis próisis toghcháin, nó ar shlí eile, nó a sholáthraíonn aon duine eile nó ar shlí eile, i ndáil le suíomh ar líne a sainaithníodh roimhe sin, gur bréagaisnéis próisis toghcháin atá in aon fhaisnéis próisis toghcháin,
- (b) go bhfuil gníomhaíocht botaí arb ionann í agus iompraíocht chúblála nó neamhbharántúil nó úsáid bota neamhnochta contrártha d'alt 167 ag tarlú nó gur tharla sí ag suíomh ar líne a sainaithníodh roimhe sin,

féadfaidh an Coimisiún ordú blocála rochtana a eisiúint, ar feadh cibé tréimhse a mheasann an Coimisiún a bheith iomchuí, lena gceanglaítear ar aon soláthraí seirbhísí idirghabhálacha bearta réasúnacha a dhéanamh chun rochtain ar an suíomh ar líne a dhíchumasú.

(2) D'ainneoin cheanglais alt 152(6), maidir le hordú faoin alt seo:

- (a) beidh ráiteas ann ón gCoimisiún, i gcomhlíonadh fho-alt (3), i leith na bréagaisnéise maidir leis an bpróiseas toghcháin dá dtagraítear i bhfo-alt (1)(a);
- (b) an duine a bhfuil an t-ordú dírithe chuige nó chuici a chur ar an eolas go gcuirfidh sé nó sí faoi deara an ráiteas i mír (a) a fhoilsiú ag an suíomh ar líne dá bhforáiltear faoi Airteagal 9(2)(a)(iv) den Rialachán um Sheirbhísí Digiteacha; agus
- (c) an ceart chun achomharc a dhéanamh in aghaidh an ordaithe faoi alt 161 a chur in iúl don duine a bhfuil an fógra dírithe chuige nó chuici laistigh de 5 lá ón dáta a eisíodh an t-ordú..

(3) Luafar go soiléir sa ráiteas dá dtagraítear i bhfo-alt (2)(a)—

- (a) gur eisíodh ordú blocála rochtana de bhun an ailt seo,
 - (b) achoimre ar an ráiteas ar chúiseanna, dá bhforáiltear faoi Airteagal 9(2)(a) (ii) den Rialachán maidir le Seirbhísí Digiteacha, cén fáth a ndearna an Coimisiún an t-ordú, agus
 - (c) cibé faisnéis bhreise a shonrófar i dtreoirlínte arna n-eisiúint faoi alt 152 nó a mheasfaidh an Coimisiún is gá nó is cuí sna himthosca go léir.
- (4) Féadfaidh cibé faisnéis nó ráiteas breise a mheasfaidh an Coimisiún is iomchuí ag féachaint do na himthosca go léir a bheith san ordú freisin.
- (5) San alt seo, ciallaíonn “suíomh ar líne a saináithníodh roimhe seo” suíomh ar líne ina raibh 2 phársa ábhair ar leithligh nó níos mó d’ábhar ar líne ina n-ábhar d’fhógra nó d’ordú faoi alt 153, 154, 156 nó 157 laistigh den tréimhse toghcháin chéanna, ar tréimhse toghcháin í arb ionann í agus an tréimhse toghcháin a mbeartaítear an t-ordú blocála rochtana a dhéanamh ina leith.

Fógra maidir le hiompar ionramhálach nó neamhbharántúil (lena n-áirítear gníomhaíocht neamhnocta botaí)

157. (1) I gcás inar deimhin leis an gCoimisiún ón bhfaisnéis atá ar fáil -

- (a) gníomhaíocht bota is iompar ionramháilte nó neamhdhlisteanach nó róbat neamhnocta a úsáid contrártha do Cheann 167 ag tarlú nó tar éis tarlú, agus
- (b) gur gá fógra a eisiúint faoin bhfo-mhírcheann seo chun cothroime nó ionracas toghcháin nó reifrinn a chosaint,

féadfaidh an Coimisiún fógra a eisiúint, ina dtabharfar cúiseanna, lena gceanglófar ar aon soláthraí seirbhísí idirghabhálacha ráiteas a fhoilsiú lena gcuirfear an t-iompar ionramhálach nó neamhbharántúil nó úsáid bota neamhnocta atá contrártha d’alt 167 in iúl do gach úsáideoir.

(2) Maidir leis an ráiteas a cheanglaítear a fhoilsiú faoi fho-alt (1)—

- (a) luafar ann go bhfuil fógra eisithe ag an gCoimisiún de bhun an ailt seo ina saináithnítear gníomhaíocht botaí ar iompar ionramhálach nó neamhbharántúil í,
- (b) go ndearnadh an gníomh seo toisc go raibh gníomhaíocht an bot ina bhgairt ar chothroime nó ar shláine toghcháin nó reifrinn atá ag teacht aníos;

- (c) beidh ann an ráiteas ar chúiseanna le tuairim an Choimisiúin gur chúí a cheangal go bhfoilseofaí an ráiteas i ndáil leis an ngníomhaíocht sna himthosca go léir, agus
 - (d) luafar ann go bhféadfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach a ndéanann an fógra difear dó nó di go díreach achomharc a dhéanamh in aghaidh an fhógra faoi alt 161 laistigh de 5 lá ón dáta a eisíodh an fógra.
- (3) Más rud é, le linn na tréimhse toghcháin, gur deimhin leis an gCoimisiún—
- (a) gur tharla iompar ionramháilte nó iompar neamhdhlisteanach (lena n-áirítear i gcás ina ngabhann róbónna a úsáid leis an iompar sin), agus
 - (b) gur gá fógra a eisiúint faoin bhfo-mhírcheann seo chun cothroime nó ionracas toghcháin nó reifrinn a chosaint,

féadfaidh an Coimisiún fógra a eisiúint chun a cheangal ar aon soláthraí seirbhísí idirghabhálacha bearta réasúnacha a dhéanamh chun iompar nó úsáid den sórt sin a chosc nó a thoirmeasc.

- (4) D’ainneoin cheanglais alt 152(6), maidir le fógra faoi fho-alt (3)—
- (a) luafar ann go bhfuil fógra eisiithe ag an gCoimisiún, de bhun an ailt seo, á cheangal go scoirfear den iompar atá i gceist toisc gur sainaitníodh é mar iompar ionramhálach nó neamhbharántúil,
 - (b) luafar go ndearna an Coimisiún an beart sin toisc gur bhagairt í an ghníomhaíocht shainaitheanta ar chothroime nó ar shláine toghcháin nó reifrinn atá ar na bacáin,
 - (c) beidh ráiteas ann maidir leis na cúiseanna atá le tuairim an Choimisiúin gur chúí a cheangal ar aon ardán ar líne bearta réasúnacha a dhéanamh chun iompar nó úsáid den sórt sin a chosc nó a thoirmeasc, agus
 - (d) luafar ann go bhféadfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach a ndéanann an fógra difear dó nó di go díreach achomharc a dhéanamh in aghaidh an fhógra faoi alt 161 laistigh de 5 lá.

Iarratas chun na cúirte ar ordú chun comhlíonadh fógra nó ordaithe a ordú

158. (1) Féadfaidh an Coimisiún iarratas a dhéanamh chun na hArd-Chúirte ar ordú á ordú fógra nó ordú arna eisiúint faoi alt 153, 154, 155, 156 nó 157 a chomhlíonadh.

- (2) Féadfar iarratas faoi fho-alt (1) a dhéanamh i ndáil le duine lasmuigh den Stát i gcás ina mbeidh fógra nó ordú dá dtagraítear in ailt 153, 154, 155, 156 nó 157 dírithe chuig an duine sin agus ina mbainfidh sé le haon ní a rinneadh nó a fágadh gan déanamh faoi na hait sin.

Cumarsáid leis an bpobal

159. (1) Féadfaidh an Coimisiún, ar cibé modh is cuí leis agus tráth ar bith, cumarsáid a dhéanamh leis an bpobal nó le haon aicme den phobal i ndáil le mífhaisnéis faoin bpróiseas toghcháin, bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin nó iompar cúblála nó neamhbharántúil a úsáid.
- (2) Féadfaidh an Coimisiún, i gcás ina bhfuil sé den tuairim go bhfuil bagairt ann do chothroime nó d'ionracas toghcháin nó reifrinn ar bagairt í a fhágann gurb é leas an phobail aird a tharraingt ar bhagairt den sórt sin, cumarsáid a dhéanamh leis an bpobal i ndáil leis an mbagairt sin.
- (3) Féadfaidh an Coimisiún, le linn dó cumarsáid a dhéanamh leis an bpobal faoi fho-alt (2), na nithe seo a leanas a shonrú—
- (a) cineál, foinse agus déine na bagartha,
- (b) aon ghníomhartha a bheartaíonn an Coimisiún a dhéanamh nó a bhreithniú i ndáil leis, agus
- (c) aon mholtaí don phobal nó do dhaoine eile i ndáil leis.

Sásra don phobal chun bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin, mífhaisnéis faoin bpróiseas toghcháin agus iompar ionramhálach nó neamhbharántúil a thuairisciú

160. (1) I gcás ina measann duine go bhfuil bréagaisnéis faoi phróiseas toghchánach amhrasta ar sheirbhísí an tsoláthraí seirbhísí idirghabhálacha, tabharfaidh an duine sin fógra ar dtús don soláthraí seirbhísí idirghabhálacha go bhfuil bréagaisnéis faoi phróiseas toghchánach amhrasta ar a sheirbhís i gcomhréir le ceanglais Airteagal 16 den Rialachán maidir le Seirbhísí Digiteacha.
- (2) Gan dochar d'fho-alt (1), féadfaidh an Coimisiún saoráid tuairiscithe dhíreach a sholáthar ar a shuíomh gréasáin chun a cheadú do dhuine tuairisc a thabhairt -
- (a) cásanna amhrasta bréagaisnéise maidir leis an bpróiseas toghcháin, go háirithe, le linn tréimhse toghcháin nó tréimhse feachtais toghcháin,
- (b) cásanna amhrasta de mhífhaisnéis faoin bpróiseas toghcháin tráth ar bith, nó

- (c) iompraíocht amhrasta chúblála nó neamhbharántúil, lena n-áirítear úsáid neamhnochta botaí, go háirithe, le linn tréimhse toghcháin nó tréimhse feachtais toghcháin.
- (3) I gcás ina ndéanfar saoráid tuairiscithe dhírigh a chur ar bun faoi fho-alt (2), beidh sí éasca le rochtain agus soláimhsithe don úsáideoir, agus -
- (a) ceadóidh siad tuarascálacha a chur isteach trí mheán leictreonach amháin, agus
 - (b) beidh siad de chineál a éascóidh tíolacadh tuarascálacha atá beacht a ndóthain agus a bhfuil bunús leordhóthanach leo.
- (4) I gcás go ndéanfar saoráid tuairiscithe dhírigh a chur ar bun faoi fho-alt (2), déanfaidh an Coimisiún na bearta is gá chun cur isteach tuarascálacha ina mbeidh na heilimintí seo a leanas go léir a chumasú agus a éascú:
- (a) míniú a bhfuil bunús leordhóthanach leis ar na cúiseanna a líomhnaíonn an duine aonair nó an t-eintiteas gur bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin, mífhaisnéis faoin bpróiseas toghcháin nó, de réir mar a bheidh, iompar ionramhálach nó neamhbharántúil atá san fhaisnéis atá i gceist;
 - (b) léiriú soiléir ar shuíomh leictreonach beacht na faisnéise sin, amhail an URL beacht nó URLanna beachta ar an ardán ar líne lena mbaineann, agus, i gcás inar gá, faisnéis bhreise lena gcumasaítear sainathint na bréagaisnéise, na mífhaisnéise nó, de réir mar a bheidh, na hiompraíochta ionramhálaí nó neamhbharántúla;
 - (c) ainm agus seoladh ríomhphoist an duine a chuireann an tuarascáil isteach;
 - (d) ráiteas lena ndaingneofar go gcreideann an duine a chuirfidh an fógra isteach, bona fide, go bhfuil an fhaisnéis agus na líomhaintí atá ann cruinn agus iomlán.
- (5) I gcás go ndéanfar saoráid tuairiscithe dhírigh a chur ar bun faoi fho-alt (2) agus i gcás go mbeidh faisnéis teagmhála leictreonach an duine a chuir isteach í i dtuarascáil a chuirfear isteach amhlaidh, déanfaidh an Coimisiún, gan moill mhíchúí, daingniú go bhfuarthas an tuarascáil a chur chuig an duine sin.
- (6) I gcás go gcuirtear saoráid tuairiscithe dhírigh i bhfeidhm faoi fho-alt (2), déanfaidh an Coimisiún aon tuarascálacha a fhaigheann siad a phrúiseáil agus glacfaidh sé a gcinntí i leith na faisnéise lena mbaineann na tuarascálacha, ar mhodh tráthúil, dícheallach, neamhthreallach agus oibiachtúil.

Caibidil 4:

Cearta nós imeachta

Achomharc chuig painéal achomhairc

161. (1) Bunóidh an Coimisiún, ó am go ham, painéal achomhairc ar a mbeidh comhalta amháin nó níos mó den Choimisiún agus beidh sé neamhspleách ar an gcinnteoir bunaidh.
- (2) (a) Féadfar achomharc a dhéanamh chuig painéal achomhairc i leith aon fhógra nó ordú arna eisiúint de bhun ailt 153, 154, 155, 156 nó 157, tráth nach déanaí ná 5 lá ón dáta ar eisíodh an fógra nó an t-ordú, ach ní dhéanfaidh déanamh achomhairc, go dtí go mbeidh toradh ar an achomharc, difear d'oibriú an fhógra nó an ordaithe, mura n-ordóidh an painéal achomhairc a mhalairt.
- (b) Féadfaidh siad seo a leanas achomharc a dhéanamh faoi mhír (a)—
- (i) aon duine nádúrtha nó dlítheanach dá ndéanann an fógra nó an t-ordú difear go díreach, nó
- (ii) soláthraí seirbhíse idirghabhálaí.
- (c) Ní ghlacfar le haon achomharc mura mbeidh sé curtha isteach ag duine nádúrtha (cibé acu thar a cheann féin nó thar ceann duine dhlítheanaigh ainmnithe), agus soláthróidh an duine nádúrtha sin cibé faisnéis a shonróidh an Coimisiún.
- (3) Maidir le hachomharc faoi fho-alt (2)—
- (a) is i scríbhinn a dhéanfar í, arna déanamh trí thairseach a sholáthrófar ar shuíomh gréasáin an Choimisiúin chun na críche sin,
- (b) luafar ann na forais go léir ar a ndéantar an t-achomharc agus soláthróidh sé don phainéal achomhairc na doiciméid agus an fhianaise go léir a bheartaítear a bheith ag brath orthu chun tacú leis na forais sin, agus
- (c) díreofar é chuig cathaoirleach an phainéil achomhairc agus déanfar é a sheachadadh nó a chur ar aghaidh chun go sroichfidh sé nó sí an cathaoirleach laistigh den tréimhse a shonraítear i bhfo-alt (2).
- (4) Cinnfidh an painéal achomhairc achomharc gan éisteacht ó bhéal mura rud é, ag féachaint d'imthosca áirithe an achomhairc, go measann sé gur gá éisteacht ó bhéal a sheoladh chun an t-achomharc a chinneadh go cuí agus go cothrom.

- (5) Féadfaidh an Coimisiún cibé rialacha a dhéanamh agus cibé nósanna imeachta a bhunú i ndáil le hachomhairc agus éisteachtaí ó bhéal a sheoladh is cuí leis agus foilseoidh sé na rialacha agus na nósanna imeachta sin ar shuíomh gréasáin arna chothabháil ag an gCoimisiún nó thar a cheann.
- (6) Déanfaidh an painéal achomhairc nó cibé comhalta nó comhaltaí sonraithe den phainéal achomhairc a shannfaidh an painéal achomhairc chun an t-achomharc a éisteacht achomharc faoin alt seo a éisteacht.
- (7) Beidh rogha ag an bpainéal achomhairc maidir le héisteacht ó bhéal a sheoladh faoin alt seo agus seolfaidh sé an éisteacht nó cinnteoidh sé go seolfar an éisteacht go dlúsúil agus gan foirmiúlacht mhíchuí.
- (8) Nuair a bheidh achomharc faoin alt seo á chinneadh ag an bpainéal achomhairc —
 - (a) breithneoidh siad forais an achomhairc a bheidh luaite de bhun fho-alt (3) (b),
 - (b) breithneoidh sé an fógra nó an t-ordú, agus aon fhaisnéis eile i dtaca leis an bhfógra ordaithe, is iomchuí, i dtuairim an phainéil achomhairc, maidir lena chinneadh, agus
 - (c) féadfaidh sé, i gcás ina measfaidh sé gur gá nó gur fóirsteanach é chun an t-achomharc a chinneadh go cothrom cuí, aird a thabhairt ar cibé aighneachtaí, doiciméid nó fianaise nach bhfuil san fhógra nó san ordú is cuí leis an bpainéal achomhairc.
- (9) Le linn achomharc faoin alt seo a chinneadh, féadfaidh an painéal achomhairc, más deimhin leis go bhfuil sé réasúnach déanamh amhlaidh—
 - (a) an fógra nó an t-ordú a dhaingniú,
 - (b) an fógra nó an t-ordú a athrú ar cibé téarmaí is cuí léi, nó
 - (c) an fógra nó an t-ordú a chealú.
- (10) Má athraíonn an painéal achomhairc an fógra nó an t-ordú ar achomharc, beidh éifeacht leis an bhfógra nó leis an ordú arna athrú amhlaidh láithreach ar an achomharc a chinneadh.

- (11) Féadfaidh an painéal achomhairc, chun cinneadh éifeachtach, cothrom agus tráthúil achomhairc a áirithiú, nósanna imeachta a shonrú maidir le seoladh an achomhairc.
- (12) Féadfaidh an painéal achomhairc faisnéis i scríbhinn a iarraidh ar aon duine laistigh den tréimhse a bheidh sonraithe san iarraidh agus a theastóidh uaidh le réasún chun a fheidhmeanna faoin alt seo a chomhlíonadh.
- (13) Is cion é achomharc a chur isteach in ainm duine eile nó in ainm bhréige, nó thar ceann cuideachta, as láthair ó thoiliú stiúrthóirí na cuideachta sin (nó de réir mar a fhoráiltear i mbunreacht na cuideachta).
- (14) Déanfar achomharc a éisteacht agus a chinneadh a luaithe is indéanta.

Athbhreithniú breithiúnach

162. Ní fhorléireofar aon ní sa Chuid seo mar ní a theorannaíonn teideal duine dá ndéanann breith ón gCoimisiún difear iarratas a dhéanamh chun na hArd-Chúirte chun faoiseamh a lorg ar mhodh iarratais ar athbhreithniú breithiúnach.

Caibidil 5:

Cóid iompair

Cóid iompair

163. (1) (a) Féadfaidh an Coimisiún cóid iompair a fhoilsiú maidir le faisnéis ar líne faoin bpróiseas toghcháin.
- (b) Déanfar cód a fhoilseofar faoi mhír (a), a luaithe is indéanta, a leagan faoi bhráid dhá Theach an Oireachtais.
- (2) Féadfar cód dá dtagraítear i bhfo-alt (1) a dhíriú chuig:
- (a) soláthraí seirbhíse idirghabhálaí;
 - (b) iarrthóir i dtoghchán;
 - (c) páirtí polaitiúil;
 - (d) aon duine eile.
- (3) Féadfaidh an Coimisiún, sula bhfoilseoidh sé cód iompair faoi fho-alt (1), dul i gcomhairle leis an mBord Comhairleach, leis an gcomhairle geallsealbhóirí nó le haon ghrúpa eile a chomórfaidh an Coimisiún chun na críche sin.

- (4) Ní bheidh éifeacht le cód iompair a fhoilseofar faoi fho-alt (1) ach amháin le linn tréimhse sonraithe feachtais toghcháin.
- (5) Féadfaidh an Coimisiún a chinneadh an cód iompair roghnach nó cód iompair éigeantach é cód iompair.
- (6) Déanfaidh an Coimisiún, sula bhfoilseoidh sé cód iompair faoi fho-alt (1), aird a thabhairt ar na nithe seo a leanas:
 - (a) an gá atá le luachanna daonlathacha sa tsochaí a chosaint;
 - (b) leas an phobail i dtoghthóirí eolasacha a bheith acu;
 - (c) an bhagairt do luachanna daonlathacha de dheasca na mífhaisnéise agus na bréagaisnéise;
 - (d) an ceart chun tuairimí a nochtadh;
 - (e) an ceart chun saoirse comhlachais;
 - (f) prionsabal na comhréireachta;
 - (g) an ceart chun saoirse bunaíochta faoi dhlí an Aontais; agus
 - (h) an tsaoirse chun seirbhísí a sholáthar faoi dhlí an Aontais.
- (7) Más rud é, i dtuairim an Choimisiúin, go bhfuil duine a bhfuil cód iompair sainordaitheach dírithe chuige nó chuici ag mainneachtain an cód a chomhlíonadh, féadfaidh an Coimisiún iarratas a dhéanamh, le foriarratas, chun na hArd-Chúirte ar ordú á ordú don duine an cód a chomhlíonadh, agus féadfaidh an Chúirt, de réir mar is cuí léi, ar an iarratas a éisteacht, ordú den sórt sin a dhéanamh nó diúltú ordú den sórt sin a dhéanamh.

Caibidil 6:

Comhairliúchán

Comhairliúchán ag an gCoimisiún

164. (1) Féadfaidh an Coimisiún, i gcás inar cuí leis é chun críocha a fheidhmeanna faoin gCuid seo, dul i gcomhairle le haon fhaisnéis a gheofar—
 - (a) an Coimisiún Cosanta Sonraí,

- (b) An Garda Síochána,
 - (c) Coimisiún na Meán, nó
 - (d) Rialacháin an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, ag gníomhú ina cháil nó ina cáil mar údarás inniúil faoi Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Bearta le haghaidh Ardleibhéal Comhchoiteann Slándála Líonra agus Córas Faisnéise), 2018 (I.R. Uimh. 360 de 2018).
- (2) I gcás—
- (a) an Coimisiún Cosanta Sonraí,
 - (b) An Garda Síochána,
 - (c) Coimisiún na Meán, nó
 - (d) Rialacháin an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, ag gníomhú ina cháil nó ina cáil mar údarás inniúil faoi Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Bearta le haghaidh Ardleibhéal Comhchoiteann Slándála Líonra agus Córas Faisnéise), 2018 (I.R. Uimh. 360 de 2018),

go bhfaigheann sé nó sí faisnéis, nó go dtagann sé nó sí ar an eolas faoi fhaisnéis, maidir le gníomhaíochtaí nó treochtaí a d'fhéadfadh difear a dhéanamh do chothroime nó do shláine toghcháin nó reifrinn, tabharfaidh an t-údarás nó an tAire dá dtagraítear i mír (d), de réir mar a bheidh, fógra láithreach don Choimisiún i dtaobh na faisnéise, na gníomhaíochtaí nó na dtreochtaí sin.

Caibidil 7:

Cionta agus pionóis

Cion arb éard é mainneachtain déanamh de réir fógra nó ordaithe arna eisiúint faoi ailt 153 go 157

165. (1) Is cion é ag aon duine mainneachtain déanamh de réir aon fhógra nó ordaithe arna eisiúint faoi alt 153, 154, 155, 156 nó 157, cibé acu a dhírítear an fógra nó an t-ordú sin chuig duine laistigh den Stát nó lasmuigh de.
- (2) Aon duine a gheofar ciontach i gcion faoin alt seo dlífeair—
- (a) ar é nó í a chiontú go hachomair, fíneáil d’aicme A nó príosúnacht ar feadh téarma nach faide ná 12 mhí, nó iad araon, a chur air nó uirthi, nó
- (b) ar é nó í a chiontú ar díotáil, fíneáil nó príosúnacht ar feadh téarma nach faide ná 5 bliana, nó iad araon, a chur air nó uirthi.

Cionta maidir le bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin

166. (1) Duine, nó aon stiúrthóir ar chomhlacht nó comhlachas, a dhéanfaidh nó a fhoilseoidh, le linn na tréimhse toghcháin nó tréimhse an fheachtais toghcháin agus é ar intinn aige nó aici tionchar a imirt ar thorthaí toghcháin nó reifrinn, nó ar chothroime nó ionracas an toghcháin nó an reifrinn sin a ionsaí—
- (a) ráiteas bréagach i dtaobh iarrthóir lena thoghadh nó lena toghadh a tharraingt siar as an toghchán sin,
- (b) ráiteas fíorais bréagach le hintinn a chur faoi deara do vótálaí amháin nó níos mó staonadh ó vótáil sa toghchán nó sa reifreann,
- (c) ráiteas bréagach le hintinn a chur faoi deara do vótálaí amháin nó níos mó a bpáipéir bhallóide a mhilleadh go neamhaireach sa toghchán nó sa reifreann,
- (d) ráiteas ar líne a airbheartaíonn gur ó dhuine eile é;
- (e) bréagaisnéis faoin bpróiseas toghcháin, nó
- (f) iompar ionramháilte nó iompar neamhdhlisteanach,

beidh sé nó sí ciontach i gcion, mura féidir leis an duine sin a shuíomh go raibh forais réasúnacha aige nó aici chun a chreidiúint, agus gur chreid sé nó sí, go raibh an ráiteas fíor

- (2) Aon duine a gheofar ciontach i gcion faoin alt seo dlífeair—
- (a) ar é nó í a chiontú go hachomair, fíneáil d’aicme A nó príosúnacht ar feadh téarma nach faide ná 12 mhí, nó iad araon, a chur air nó uirthi, nó
 - (b) ar é nó í a chiontú ar díotáil, fíneáil nó príosúnacht ar feadh téarma nach faide ná 5 bliana, nó iad araon, a chur air nó uirthi.

Cion arb é atá ann bot neamhnocht a úsáid chun toghchán nó reifreann a chur ar míthreoir nó chun tionchar a imirt air

167. (1) Aon duine a úsáideann róbat go feasach, nó a chuireann faoi deara róbat a úsáid, ar bhealach a ghineann níos mó ná láithreach amháin ar líne:

- (a) atá dírithe ar thionchar a imirt ar thoradh toghcháin nó reifrinn,
- (b) atá deartha nó beartaithe chun daoine a chur amú maidir le céannacht shaorga an bota, nó
- (c) d’fhéadfadh siad díobháil a dhéanamh don phobal

beidh sé nó sí ciontach i gcion.

(2) Is cosaint é in imeachtaí mar gheall ar chion faoin alt seo do dhuine a shuíomh gur nochtadh úsáid an róbat lena mbaineann ar mhodh a bhí soiléir, feiceálach agus deartha go réasúnach chun daoine a raibh an róbó ag idirghníomhú leo nó ag cur in iúl dóibh nó a raibh sé i gceist aige idirghníomhú leo nó a chur in iúl dóibh gur róbó a bhí ann.

(3) Aon duine a gheofar ciontach i gcion faoin alt seo dlífeair—

- (a) ar é nó í a chiontú go hachomair, fíneáil d’aicme A nó príosúnacht ar feadh téarma nach faide ná 12 mhí, nó iad araon, a chur air nó uirthi, nó
- (b) ar é nó í a chiontú ar díotáil, fíneáil nó príosúnacht ar feadh téarma nach faide ná 5 bliana, nó iad araon, a chur air nó uirthi.

Cion maidir le mainneachtain oibleagáidí a chuirtear ar ardáin ar líne a chomhlíonadh

168. -

Ionchúiseamh i gcionta

169. (1) Faoi réir fho-alt (2), féadfaidh an Coimisiún imeachtaí achoimre i leith ciona faoin gCuid seo a thionscnamh agus a thabhairt ar aghaidh.

- (2) Ní thionscnófar imeachtaí i leith ciona faoin gCuid seo ach amháin ag an Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí nó lena thoiliú.
- (3) D’ainneoin alt 10(4) den Petty Sessions (Ireland) Act 1851, féadfar imeachtaí achoimre i leith ciona faoin gCuid seo a thionscnamh laistigh de 2 bhliain ón dáta a rinneadh an cion nó a líomhnaítear a rinneadh é.
- (4) I gcás cion faoin gCuid seo a bheith déanta ag comhlacht corpraithe agus go gcruthófar go ndearnadh amhlaidh é le toiliú nó le cúltheadú, nó gurb inchurtha é i leith aon fhaillí toiliúla ar thaobh, aon duine is stiúrthóir, bainisteoir, rúnaí nó oifigeach eile de chuid an chomhlachta chorpraithe, nó duine a d’airbheartaigh a bheith ag gníomhú in aon cháil den sórt sin, beidh an duine sin, chomh maith leis an gcomhlacht corpraithe, ciontach i gcion agus dlífear imeachtaí a shaothrú ina choinne nó ina coinne agus é nó í a phionósú amhail is dá mbeadh sé nó sí ciontach sa chion céadluaite.
- (5) I gcás gurb iad comhaltaí comhlachta chorpraithe a bhainistíonn gnóthaí an chomhlachta chorpraithe sin, beidh feidhm ag fo-alt (4) i ndáil le gníomhartha agus mainneachtainí comhalta i dtaca lena fheidhmeanna nó lena feidhmeanna bainistíochta amhail is dá mba stiúrthóir nó bainisteoir de chuid an chomhlachta chorpraithe é nó í.
- (6) (a) I gcás go gciontófar duine i gcion faoin gCuid seo, féadfaidh an chúirt, i gcás gur deimhin léi go bhfuil cúiseanna maithe ann chun déanamh amhlaidh, a ordú don duine na costais agus na caiteachais, arna dtomhas ag an gcúirt, a thabhaigh an t-ionchúisitheoir i ndáil leis an gcion a imscrúdú, a bhrath agus a ionchúiseamh, lena n-áirítear na costais agus na caiteachais a bhaineann agus a ghabhann le scrúdú a dhéanamh ar aon fhaisnéis a sholáthraítear don Choimisiún nó d’oifigeach údaraithe, a íoc leis an ionchúiseamh.

(b) Maidir le hordú le haghaidh costas agus caiteachas dá dtagraítear i mír (a), is ordú i dteannta, agus ní ordú in ionad, aon fhíneála nó pionóis a fhéadfaidh an chúirt a fhorchur a bheidh ann.

Seach-chríochachas

170. (1) Aon duine a dhéanfaidh, in áit lasmuigh den Stát—

- (a) a dhéanfaidh gníomh nó a mhainneoidh gníomh a dhéanamh ar chion faoi alt 165 é dá ndéanfaí sa Stát é nó dá bhfágfaí ar lár é sa Stát, nó
- (b) a dhéanann gníomh ar chion é faoi alt 166 nó 167 dá mba sa Stát a dhéanfaí é, beidh sé nó sí ciontach i gcion.

- (2) Aon duine atá ciontach i gcion faoin alt seo dlífeair, ar é nó í a chiontú, an pionós a chur air nó uirthi a dhlífi a chur air nó uirthi dá ndéanfadh sé nó sí an gníomh nó dá mainneodh sé nó sí an gníomh a dhéanamh arb é an cion sa Stát é.
- (3) Féadfar imeachtaí i leith ciona faoi fho-alt (1) a thionscnamh in aon áit sa Stát agus féadfar déileáil leis an gcion, chun gach críche teagmhasaí, mar chion a rinneadh san áit sin.
- (4) I gcás ina gcúiseofar duine i gcion faoin alt seo, ní ceadmhach ach don Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí, nó lena thoiliú, aon imeachtaí breise a thionscnamh maidir leis an ní (seachas athchur i gcoimeád nó faoi bhannaí).

Caibidil 8:

Ilghnéitheach

Díolúine ó agra

171. (1) Comhlíonfaidh an Coimisiún a dhualgais faoin gCuid seo bona fide agus ar mhaithe leis an bpobal agus le toghthóirí i gcoitinne, ag féachaint do na hacmhainní a bheidh ar fáil dó agus ní bheidh aon ábhar caingne ann ina choinne de bhíthin amháin mainneachtain líomhnaithe na dualgais sin a chomhlíonadh.
- (2) Ní bheidh aon ábhar caingne ann go pearsanta i gcoinne aon chomhalta den Choimisiún mar gheall ar aon ghníomh nó neamhghníomh a dhéantar le linn dó nó di a dhualgais nó a dualgais a chomhlíonadh faoin gCuid seo.

Fógraí nó orduithe a sheirbheáil

172. Is de réir alt 142 a sheirbheálfar fógra nó ordú arna eisiúint faoi alt 153, 154, 155, 156 nó 157.

Athbhreithniú ar Chuid 5 den Phríomh-Ghníomh

- 172A. (1) Tosóidh an Coimisiún ar athbhreithniú ar oibriú na Coda seo tráth nach déanaí ná 3 bliana tar éis don alt seo teacht i ngníomh.
- (2) Déanfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná 12 mhí tar éis tús a chur le hathbhreithniú faoi fho-alt (1), tuarascáil faoi fhionnachtana athbhreithnithe faoi fho-alt (1) a chur faoi bhráid an Aire.
- (3) Féadfaidh cibé moltaí is cuí leis an gCoimisiún chun oibriú na Coda seo a chothabháil nó a fheabhsú a bheith i dtuarascáil faoi fho-alt (2).